

گفت‌وگوی صمیمی با حجت‌الاسلام مسعود عالی درباره جایگاه سخنرانان در هیئت‌ها

شناخت سلیقه مخاطب مهم‌ترین عامل موفقیت منبری‌هاست

◆ **نفیسه خانلری** | گرچه در سال‌های اخیر، مجالس مذهبی به ویژه هیئت‌های عزاداری محرم و صفر با محوریت مداحان برگزار می‌شود و شاهد به حاشیه رانده شدن سخنرانان به‌عنوان مبلغان اصلی دین هستیم، خوشبختانه هنوز هم هستند خطیبانی که به لطف توانمندی‌هایشان، از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند و می‌توانند به‌عنوان رکن اصلی مجالس، نبض جلسه را در دست بگیرند و مخاطبان بسیاری را پای صحبت‌های خود بنشانند. حجت‌الاسلام «مسعود عالی» یکی از همین سخنرانان تراز اول به‌شمار می‌رود که از شهرت و محبوبیت خاصی نزد مردم برخوردار است و بسیاری از مجالس تنها به سبب حضور ایشان شکل می‌گیرد؛ یعنی همان اتفاقی که جای خالی آن در سال‌های اخیر کاملاً احساس می‌شود و ما نیز در اینجا می‌خواهیم این موضوع را از نگاه حجت‌الاسلام عالی مورد بررسی قرار دهیم.

توضیحات، با قطعیت می‌توان گفت که خود سخنرانان نقش بسیار مهمی در حفاظت از جایگاهشان ایفا می‌کنند و اگر امروزه به حاشیه رانده شده‌اند، تقصیر به گردن خودشان است. در رابطه با نقش بانیان مجالس هم برایمان توضیح دهید.

بخش دیگری از این اتفاق مربوط به انتخاب نامتناسب توسط هیئت‌داران و بانیان جلسه است. همیشه در کنار یک مداح قوی باید یک سخنران قوی هم حضور داشته باشد تا مداح در اصل قرار نگیرد و سخنران در حاشیه؛ بنابراین تناسب‌ها باید حفظ شود که خب خیلی‌ها این کار را نمی‌کنند و اصلاً اهمیتی به این مسئله نمی‌دهند؛ زیرا فقط همان مداحی برایشان مهم است. به‌واقع، اینکه صاحبان و بانیان مجالس چقدر نسبت به دین مردم دلسوز هستند و چقدر به مسئولیتشان واقفند، بسیار حائز اهمیت است؛ چون اگر این چنین نباشد و آن‌ها اطلاعات و تعهد لازم را نداشته باشند، نتیجه‌اش می‌شود محوریت مداحان و به حاشیه رفتن مبلغان دین.

البته همان‌طور که خودتان اشاره کردید، ذائقه و نگاه مردم هم بسیار مهم است. با توجه به تغییری که امروزه در جامعه شاهد هستیم، ظاهراً برای آنکه مردم پای منبر بنشینند باید تلاش بیشتری صورت بگیرد.

به هر حال نباید از حق بگذریم که ذائقه جامعه تغییر کرده و به شکلی شده که مردم به خصوص جوان‌ترها، آن چنان که باید حوصله بحث‌های فکری را ندارند؛ بنابراین نشستن پای سخنرانان و فکر کردن به مباحث عنوان‌شده، برایشان کمی سخت است و به سراغ چیزی می‌روند که آن‌ها را هر چه زودتر به خواسته‌شان

نقش داشته‌اند. بررسی دلایل این اتفاق، مباحث مفصلی را می‌طلبد که به‌طور اجمالی می‌توان عواملی مانند خود سخنرانان، بانیان مجالس و ذائقه مردم را ابعاد اصلی این اتفاق عنوان کرد. یک سخنران چطور می‌تواند در این اتفاق دخیل باشد؟

با وجود آنکه شواهد حاکی از به حاشیه رانده شدن سخنرانان است، باز هم می‌بینیم که برخی از خطیبان از جایگاه بالایی برخوردار بوده و مورد اطمینان مردم هستند. به‌واقع آن‌ها، سخنرانانی به‌روز و توانمند هستند که در دهه‌ها را می‌شناسند، بیان خوبی دارند و از نظر علمی کاملاً مستند صحبت می‌کنند؛ بنابراین مردم نیز روی این دسته از سخنرانان حساب می‌کنند و پای حرف‌هایشان می‌نشینند. این سخنرانان هیچ چیزی از مداحان درجه یکی که مردم آن‌ها را می‌پسندند، کم ندارند و حتی از جایگاه بالاتری برخوردارند؛ به‌طوری که در خیلی از مجالس، مردم فقط برای سخنرانی آن‌ها می‌آیند. به‌واقع اگر خود سخنرانان، عالمانی با ویژگی‌های لازم و متناسب با شرایط روز مردم و جامعه باشند، مردم نیز طالب آن‌ها خواهند بود؛ زیرا بیشتر مردم وقتی می‌بینند یک سخنران توانمند و به‌روز مباحثی را مطرح می‌کند که به کار زندگی‌شان می‌آید، از او استقبال می‌کنند و پای صحبتش می‌نشینند. با توجه به این

حاج آقا! به‌عنوان یکی از معدود روحانیونی که توانسته‌اید جایگاه واقعی خود را به‌منزله یک خطیب حفظ کنید، می‌خواهیم برایمان توضیح دهید که چرا در سال‌های اخیر با تنزل جایگاه سخنرانان و در اولویت قرار گرفتن مداحان مواجه شده‌ایم؟

در سال‌های اخیر، خیلی از هیئت‌ها، مداح‌محور شده‌اند و این در حالی است که قبلاً سخنرانان در محور بودند و مداحان به‌عنوان یک پیش‌منبر عمل می‌کردند، اما الان جایگاه این دو تغییر کرده و عوامل متعددی نیز در این اتفاق

